

عنوان مقاله:

عقلانیت و حقوق بشر به مثابه مبنا و محور گفتمان صلح عادلانه

محل انتشار:

اولین کنفرانس بین المللی صلح پژوهی (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

محمدحنیف طاهری - سطح چهار حوزه علمیه قم و دانش پژوهش دکتری اندیشه معاصر مسلمین

حامد جلالی - دکتری اندیشه معاصر مسلمین و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکزی

خلاصه مقاله:

این پژوهش در پی آن است تا به تحلیل مبانی بنیادین و محورهای اصلی گفتمان صلح عادلانه بپردازد. صلح عادلانه، گفتمان ضروری است که در بستر و ظرف عدالت محقق می شود و صلحی مبتنی بر عدالت است. از اینجا، ضرورت و اهمیت این گفتمان روشن می شود. هدف این طرح، شناسایی و تبیین مبانی و محورهای مهم گفتمان صلح عادلانه است که در دو اصل محوری عقلانیت و گفتمان حقوق بشر سامان یافته و نقش محوری این مفاهیم کلیدی را در تحقق صلح عادلانه تبیین می کند. عقلانیت، به مثابه ی فصل ممیز انسان از حیوان، ضمن اینکه مبنا و منطق گفت و گوی بین تمدنی و بین الدیانی جامعه ی بشری است، مبنای بنیادین حقوق بشر و گفتمان صلح نیز، به شمار می رود. صلح عادلانه و پایدار وقتی بوجود می آید که عقلانیت و حقوق بشر و مفاهیم عام و جهان شمول آن، در گفت و گوهایی بین فرهنگی و بین الدیانی مبنا و محور باشند. این مفاهیم عام و جهان شمول که مورد پذیرش تمام انبای بشر فارغ از هر دین، مذهب، مکتب و نژاد است، عبارتند از: عقل، اختیار، آزادی، برابری و کرامت. طرح صلح عادلانه و پایدار زمانی به سامان می رسد که عقلانیت و حقوق بشر، و بالتبع گفتمان صلح، مورد بازخوانی و بازتعریف قرار گیرند. از تامل در مفاهیم و گونه های مختلف عقلانیت، انسان به این نتیجه می رسد که عقلانیت مدرن به اذعان فیلسوفان معاصر غربی، به انحراف، گمراهی و بیماری دچار شده است. پس این عقلانیت شایستگی مبنا بودن حقوق بشر و صلح عادلانه حل و فصل دیگر مسائل جهانی را از دست داده است. گفتمان حقوق بشر نیز، چون مبتنی بر پارادایم سکولاریسم و جهان بینی لیبرال است، نیاز به بازخوانی مجدد دارد. بدین ترتیب تنها عقلانیت متعالی که مشتمل بر عقلانیت وحیانی است و حقوق بشر مبتنی بر آن، می تواند زمینه ساز صلح عادلانه در جهان باشد. روش تحقیق، توصیفی تحلیلی است و مقاله به شیوه ی کتابخانه ی تدوین شده است.

کلمات کلیدی:

عقلانیت، عقلانیت مدرن، حقوق بشر، صلح، جنگ، گفتمان صلح عادلانه، صلح مثبت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/966025>

